

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 5.
Telefon štev. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODROUZNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. tel. št. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

ITALIJANSKI KONZUL VODJA TIHOTAPSKE DRUŽBE

V Aleksandriji so izsledili obširno razpredeno družbo tihotapcev mamil, ki jo je vodil tamošnji italijanski generalni konzul

Aleksandrija, 5. februar. V poslednjem času je imela egiptska policija mnogo posla z zasedovanjem dobro organizirane tolpe, ki se je pečala s tajno prodajo kokaina, morfija in hašča. Vsa dobra volja in marljivost policije, pomnožene s finančnimi stražniki, ni prinesla nobenega uspeha. Na največje začudenje vse javnosti pa je bila v torem ta tolpa odkrita in aretirana. Glavni šef in organizator tihotapske družbe je bil italijanski generalni konzul v Aleksandriji cav. Sechi. Ko se je oglasti lastnik hotela »Majestic«, neki Umberto, pri prometni oblasti, da bi mu izročili zabolj, v katerem so baje diplomatske posiljke, ki jih ne sme pregledati carinarnica, je namreč policiji postalo njegovo obnašanje sumljivo ter je pustila zabolj odpreti. V največje presenečenje so našli v zabolju 400 kg hašča. Umberto je bil takoj aretiran in je tudi brez obotavljanja izdal vse svoje tovariše, ne izvzemši italijanskega konzula Sechia. Ko je le ta videl, kaj ga je doletelo, je poskušal izvršiti samomor. kar pa so mu stražniki preprečili.

Povratek Nj. Vel. kralja v Beograd

Nj. Vel. kraljica Marija je iz Vinkovcev nadaljevala s posebnim vlakom pot v Rumunijo

Beograd, 5. februarja. Nj. Vel. kralj se je vrnil snoči v Beograd ob 19.45 ter je izstopil na topičerski postaji, kjer je najprej pozdravil predsednika vlade general Peter Žirkovič, s katerim se je dalje časa razgovarjal. V imenu beograjske občine ga je pozdravil podpredsednik Milan Stojadinovič, ki je v svojem govoru poudarjal, da je tudi Beograd z istim navdušenjem, s katerim je bil prežet Zagreb včas bivanja Nj. Vel. kraljice in kraljice, spremjal dogodek zadnjih dni, ki so jarmstvo za naše edinstvo in boljšo bodočnost. Kralj se je po sprejemu odpeljal na De-

dinje v spremstvu generala Petra Žirkoviča.

Nj. Vel. kraljica Marija se je na poti ustavila z dvorno darmo Eleonoro Šverljugovo in adjutantom kapetanom bojne ladije Mundorferjem v Vinkovcih, od koder je s posebnim vlakom nadaljevala pot v Rumunijo.

Z Nj. Vel. kraljem so se vrniliz Zagreba tudi minister pravde dr. Šrški, finančni minister dr. Švrljuga, minister dvora Boško Jeftić s soprogo, prvi adjutant Nj. Vel. kralja general Stojanović, maršal dvora general Dimitrijević ter upravitelj dvora general Vuković.

Zboljšanje položaja Brüningove vlade

V pogajanjih z voditelji posameznih strank je dosegel Brüning znatne uspehe ter si zagotovil sigurno večino v državnem zboru

Berlin, 5. februar. AA. Dočim državni zbor miruje, se nadaljujejo za kulismi pogajanja med državnim kancelarjem in voditelji političnih strank. Pri pogajanjih je dosegel kancelar uspeh in so razmerni za vladu postale precej boljše. Kakor poročajo, so kancelarjevi prepričajoči argumenti v korist nemotenega sprejetja državnega proračuna imeli na voditelje vladne koalicije globok vpliv. Celo gospodarska stranka, ki je doslej kazala nagnjenje do nepomirljivosti,

je opustila koketiranje z narodnimi socialisti in bo najbrž glasovala za vladu. Tako se bo omejila opozicija na narodne socialiste, nemške nacionaliste in na komunistično stranko.

Vladni listi pozdravljajo ta preokret v političnem položaju ter naglašajo, da je narodna socialistična stranka s svojimi žalitvami in negativno politiko zelo škodovala svoji propagandi.

Polom Banke of United States

Newark, 5. februar. Poslovno poročilo propadne banke of United States, ki je bilo pravkar objavljeno, presegajo najslabša pričakovanja. Čeprav je stanje 60 držav, podrejenih temu bančnemu zavodu, dolejše neznano, vendar je gotovo, da ima banka sama v poseti za 67 milijonov dolarjev delnic brez vsake vrednosti. Razen tega ima obveznice za 42 milijonov dolarjev povsem nezavarovanih posoil, ki so deloma neizterljiva. V bančnih krogih računa je na podlagi objavljenega poročila, da bo pri hitri likvidaciji bržkone izgubljenih okoli 75 milijonov dolarjev delnic. Smatranje, da bodo vlagatelji mogli dobiti 65 do 70 odstotkov vlog povrnjenih.

Velika brezposebnost v Ameriki

London, 5. februarja. Daily Telegraphjavlja iz Newarka o velikanski bedi brezposebnih. Strokovnjaki cenijo število brezposebnih v Zedinjenih državah na 9 milijonov.

Mezdno gibanje v angleški tekstilni industriji

London, 5. februarja. AA. Pogajanja za rešitev stroškov v hrambi in mezdami nadaljujejo. Čeprav je ministrski predsednik pismeno pozval stranki, naj se sporazume, se to ni zgodilo. Merodajni krogi upajajo, da bo generalni svet delavskih organizacij, ki se sestane v soboto, pozval voditelje dejavnosti, naj stopijo v nova pogajanja na temelju vladnih predlogov.

Nove angleške vojne ladje

London, 5. februarja. AA. Na včerajšnjih sejih spodnje zbornice je prvi lord admiraltej Alexander deejal, da gradi britanski imperij skupno 46.145 ton vojnih ladij. Od teh odpadna na Anglijo 43.489, na Kanado pa 2666 ton.

Izgon brezposebnih inozemcev

V Argentini
Newyork, 5. februarja. Kakor javlja Associated Press iz Buenos Airesa, se trudi argentinska vlada, da bi omilila brezposebnost. Sedaj je sklenila vse inozemce, ki so brez posla, odprijeti v njihovo domovino. 2.000 inozemcev je bilo že odpisanih domov. Dnevnim sledi po 700.

Koristne posledice potresa

Newyork, 5. januarja. AA. Zadnji potres v Mehiki je zelo koristil petrolejski industriji. V državi Veracruz producirajo za 5 do 10% več petroleja kot pred potresom.

Francosko posojilo Rumuniji

Pariz, 5. januarja. AA. Listi poročajo, da sta francoski zunanjí minister Briand in romunski finančni minister Popovici razpravljali o emisiji druge transne romunskega 7 in pol % stabilizacijskega posojila. Posojilo znaša približno 40 milijonov dolarijev. Listi naglašajo, da bo vlada favorizirala to posojilo ter da bo zahtevala od Romunije najresnejše garancije. Romunška vlada bo uporabila posojilo za pokritje proračunskega primanjkljaja. V glavnem je posojilo namenjeno gospodarski obnovi in zboljšanju položaja državnih finanč. Kakor poročajo, je Popovici dal francoskim bančnim skupinam vsa potrebna jamstva.

Demanti o vojaški zvezi Avstrije in Madžarske

Dunaj, 5. februar. Gledate na vesti v zunanjih listih, da se pripravlja vojaška zveza med Avstrijo in Madžarsko, se uradno ugotovljajo, da se tako pogajanja nikoli niso vršila in da se je ob priliku poseta madžarskega ministarskega predsednika grofa Bethlena na Dunaju samo podpisala meseca junija 1930. sklenjena prijateljska in razsodična pogodba med Avstrijo in Madžarsko. Vse druge kombinacije so popolnoma izmišljene.

Avstrijska trgovinska politika

Dunaj, 5. februar. d Finančni odbor Narodnega sveta je v torem dokončal razpravo o proračunu trgovinskega ministra. V debati je trgovinski minister Heinl izjavil glede na želje posameznih govornikov o vprašanju trgovinske politike, da se bo do pogajanja za revizijo pogodb z Madžarsko. Jugoslavijo. Češkoslovaško in Švico čim bolj pospešila in tako zagotovo gospodarstvu za njegovo orientacijo v bodočem razvoju potrebno varstvo. Na ženevski gospodarski konferenci obravnavani načrt carinske preferenze za žito trenutno ni izvedljiv za Avstrijo, ker ni morec več dosegci pravočasno pristanka v posvetih prihajajočih držav na načela, ki so bila postavljena v Ženevi. Pri sedanjih trgovinskih pogajanjih pa so že merodajne smernice, ki priznajoči organizacijo trgovine s cerealkami, nadalje osnovanja izvoznih in uvoznih organizacij ter njihovega sodelovanja. Avstrijska vlada je mnenja, da bodo pogajanja dovedla do ugodnih rezultatov. Trgovinski minister Heinl je pouparjal, da bo skušal spraviti interes avstrijske republike v sklad z interesom sosednjih držav.

Macdonald obolel

London, 5. februarja. Parlamentarni sodelnik lista News Chronicle poroča, da so zdravniki svetovali predsedniku vlade Macdonaldu daljši oddih zaradi živčne prenapetosti. Macdonald bo bržkone odpovedal z letalom na svoje posetovo Lossiemouth.

Nova protirevolucionarna organizacija v Rusiji

Varsava, 5. februar. Kakor poročajo listi iz Moskve, je GPU objavila komunikate, da so na akademiji znanosti v Leningradu odprtli protirevolucionerno organizacijo. Na čelu organizacije so bile znanstvene avtoritete, med njimi znan zgodovinar Platonov, deluje Tarle, Lubianski in drugi. Cilj te zarote je bil, da se zruši sovjetski režim. Komunikate obdobjujejo Platonova, da je bil v temih zvezah s prisataši carskega režima v inozemstvu. Platonov je bil, kakor poročajo varšavski listi, že aretiran. Aretranci bodo postavljeni pred sodišče ter se bo proces zaradi večiznaje vrnil v kratkem.

Bojkot parlamentarnih volitev v Španiji

Socialni demokrati in ostale opozicijske stranke se ne udeleže volitev v parlament — Priznanje republikanskih organizacij

Madrid, 5. februarja. AA. Socialni demokrati v Španiji so sklenili v sporazumu z vodstvom strokovnih organizacij, da se ne udeleže volitev v parlament 1. marca. Podobno bodo ravnale tudi druge opozicijske stranke.

Barcelona, 5. februarja. AA. Guverner Barcelona je razveljavil prvotni sklep in ponovno pripustil republikanske organizacije. Univerza bo zaprta do ponedeljka. Prof. Irao, za katerega so

dijaki zahtevali, naj ga oblastva izpuste na svobodo, se je vrnil v Barcelono.

Madrid, 5. februarja. AA. Zaradi ponovnih incidentov so univerzo v Saragosi zaprli.

Madrid, 5. februarja. AA. Predsednik španske vlade general Berenguer je pred dnevi obolel na hripi. Njegovo stanje se je sedaj poslabšalo tako, da so zdravniki oddeli bolniku popoln mir.

Udeležba Turčije pri panevropski konferenci

Zamenjava povabil Rusiji in Islandiji k sodelovanju na evropski konferenci — Odklonjena reforma tajništva Društva narodov

Zeneva, 5. februarja. AA. Turška vlada se bo odzvala povabilu sveta Društva narodov in bo sodelovala pri delu odbora za evropsko zvezo. Turčijo bo zastopal na zasedanju v maju zunanjí minister Rudžibek. Kakor znano, je zaradi sodelovanja Rusije in Turčije izbruhnil na zadnjem zasedanju sveta Društva narodov hud spor. Rusija se ni prejela povabila.

Pariz, 5. februarja. Ker Islandija in Rusija še nista odgovorili na povabilo odbora za evropsko zvezo, naj se udeležita majskega zasedanja evropske konference, je bila uvedena preiskava, ki je dognala, da sta bili vabili omenjenima državama zamenjani. Nekateri krogi sumijo, da se je to zgodilo namenoma.

Konec procesa proti Tausendu

Monakovo, 5. februar. V procesu proti Tausendu je včeraj državni tožilec stavljal končne predlage. Javni tožilec zahteva glečno ječo, izgubo častnih pravic ter dobo petih let ter zaplemo materijala. Tausendov soobtoženec Buchelej je predlagan v odsodbo 1000 mark, ker je izval javno pohujanje. Zvečer in danes so gorovili zagovorniki.

Hripi v Beogradu

Beograd, 5. februarja. V Beogradu se je močno razširila epidemija hripi. Točno število obolenih ni znano, ker se mnogi zdravijo doma. V bolniči je zelo veliko bolnikov na hripi, ki razsaja zlasti med dijastrom.

Odmira davka na samec

Beograd, 5. februarja. AA. Davčni oddelek ministrstva za finance je razposlal okrožni vsem finančnim delegacijam v državi, da je treba pri odmeri davka na neoznene osebe vzeti v račun poleg rednih dohodkov tudi ostale stranske dohodke, ki so podvrženi plačevanju uslužbenih davk.

Koncert godbe kr. garde

Subotica, 5. februarja. Dne 9. t. m. prispev v Suboticu kompletni orkester kraljeve garde, ki bo imel v mestu vodilni gledališčni koncert pod vodstvom višjega kapelnika podpolkovnika Pokornega.

Justifikacija madžarskega orožnika

Budimpešta, 5. februarja. V tekci treh mesecev je bila včeraj izvršena četrta smrtna odsoda na Madžarskem. V Pečuhu je bil justificiran orožniški narednik Ambrus, ki je umoril in oropal dve postarici. Justifikaciji sta prisostvovala brat in mati osojenca.

Grozna letalska nesreča

London, 5. februar. V bližini Plymoutha se je včeraj dogodila velika letalska katastrofa. Vojničko letalo, v katerem je bilo 12 oseb, je pri vajah iz prejšnje višine tresilo v morje. Letalo se je v nekoliko minutah potopilo. Rešilna akcija je mogla rešiti le štiri osebe, od katerih pa je ena kasneje umrla. Ostalih osem oseb je bilo ubitih. Vzrok nesreče je v tem, da pilot, ko je hotel pristati ni pravilno ocenil višino. Morečni sočni so takoj prihitali na pomoč, vendar so pa mogli rešiti samo štiri osebe.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA. Devize: Amsterdam 22.80, Berlin 13.4825 do 13.5125 (13.4975), Bruselj 7.9124, Budimpešta 9.9014, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 795.58—798.58 (797.48). London 275.70, Newyork 56.625, Pariz 221.47—223.47 (222.47), Praga 167.90, Trst 296.88 povpraševanje, 297.04 ponučba.

INOZEMSKIE BORZE.

Curih: Beograd 9.12.80, Pariz 20.30, London 25.4575, Newyork 517.70, Bruselj 72.20, Milan 27.105, Madrid 52.50, Amsterdam 20

Mednarodne smuške tekme v Bohinju

Vrsile se bodo od 20—24. t. m. — Na mednarodnih tekma v Oberhofu nas bodo zastopali Joško Janša, Tomaž Godec in Bogo Šramel

Ljubljana, 5. februarja.

JZSS je imel sreči v davnih prostorih kavarne »Emona« važno sejo, na kateri je razpravljalo o terminih za mednarodne smuške tekme, ki so bile, kakor znano, zaradi neugodnega vremena odpovedane, in pa o naši udeležbi na mednarodnih smuških tekmovanjih v Oberhofu na Tirolskem v Nemčiji.

JZSS je sklenil, da se bodo mednarodne smuške tekme vrstile od 20. do 24. t. m. v Bohinju. Program je nastopil: 20. februarja: sprejem gostov, zdravniški pregled in žrebanje. 21. februarja: tekmovanje na 18 kilometrov, kombinirano tekmovanje, 22 februarja: skoki in 23. februarja: tekmovanje na 30 km ter razdelitev nagrad. Društvene tekme odpadajo, istotako tudi vojaške, ki so se že v nedelji vrstile na Mrzlu Studencu.

Voznja je tudi za te prireditve polovična, vsakdo si lahko rezervira stanovanje, oziroma sobo s prenočiščem.

Ceprav je moral JZSS mednarodne tekme odgoditi, upa, da se bodo preloženi tekmi udeležili tudi izvenski tekmovalci. Skoraj gotovo je, da bodo startali Čehi in Poljaki, sigurna je tudi udeležba Avstrijev. JZSS računa tudi s prihodom Nemcev, dočim bo skušal pridobiti v Oberhofu, kjer bodo na tamošnjih mednarodnih tekmovanjih startali tudi naši tekmovalci.

Tekmovanja v Oberhofu se bodo vrstila od 13. do 18. t. m. JZSS pošilj v Oberhof, kjer bodo startali skoraj vsi evropski narodi, izvenčni Poljake, svoje najboljše tekmovalce. Zastopali nas bodo znani favorit in večkratni državni prvak Joško Janša (S. K. Iurija), Tomaž Godec (S. K. Bohinj).

Nedeljska vztrajnostna tekma v Bohinju

Zadnje čase je zapadlo v Bohinju precej svežega snega tako, da so snežne razmere prav ugodne. Vreme se je izpremenilo, prisnil je tudi mráz. Zato je razpisal smuški klub Bohinj za nedeljo vztrajnostno tekmo na 30 km ter skoke z nove skakalnice v Bohinju. Zdravniški pregled in žrebanje tekmovalcev bo v soboto v hotelu pri Sv. Janezu, start na 30 km pa v nedeljo ob 8. zjutrat. Tekmovalci bodo imeli v hotelu brezplačno stanovanje. Vožnja je polovična. Bohinjci bodo do nedelje tudi uredili skakalnico, da bo sposobna za skoke. Kakor znano, je to naša največja in najmodernejsa skakalnica v državi. Zgrajena je bila po načrtih inž. Hansena ter veljača okrog 80.000 Din. V nedeljo bodo na njej prvi skakali. Skakalnica dopušča skoke do 60 metrov. Nedeljsko tekmovanje bo nekakšna generalna preizkušnja naših tekmovalcev pred odsodom v Oberhof.

Pravljilj trpinov.

brž marsikoga presenetilo — vsaj v tisti meri kot potreben dočrtip.

V tisti šoli, ali vsečilišču, bi naj torej vzgajali »ubogo rajo«, kako je treba postopežljivo stradati, spoštovati site ljudi, kako se je treba vsekovati diskretno v robo, četudi ga nimaš, pobirati čike, da te nihice ne vidi, nadlegovati spodobno odlike, name, se oblačiti spodobno, pardoništi, jesti po angleško, če tudi nič nimaš itd. Itd. Nazadnje bi pa absolvent seveda dočrtjal tudi izpravljeno ali diplomo — da je diplomirani brezposelez. Seve se potem tudi vsljube vprašanje, kakšna obrt bo postala, ali kaj bo sploh postala — brezposelez ter kdo bo jeman v službe te novice profesioniste in kako bodo delali, ne da bi delali... Sicer pa to nikogar ne briča, kaj bodo brezposelez delali in jedli — le to nas skribi, kako se bodo vedli, se pravili, da bodo dovolj spodobni, spoštivljivi do sitih, da bodo pravi gentlemani. Naš ugled ne sme trpeti itd. Brezposelez pa mora postati obrt, profesijski ali morda celo konfesija. Poleg tega morajo brezposelez že izolirati od ostalih državljanov, nekako tako kot gobave... Sicer tega slednjega ne bo treba, saj si sami od dneva do dneva gradimo okoli sebe kitajski zid, da bomo lahko dostojno dostopno in mirno živeli... Kajti smo brez čutil in vseh čutov, le jezikji so nam še ostali. Ni čuda potem takem...

Govori se tudi, da pri nas ni brezposelezni. V tolikšnem obsegu gotovo ne kot v drugih državah. Naša država ima prostora po svojem teritoriju gotovo še za 12 milijonov ljudi — seveda pri racionalni eksploataciji naravnih bogastev... Priznati pa moramo, da je pri nas tudi nekaj brezposelez — ne po lastni krvidi — to so zlasti sezonski delavci. Ti ljudje niso nikakor nekakšni iznemčki družbe, cesar nikanon na treba posebej naglašati.

Skratka, socialni način naša vse povsod vse polno, predvsem pa moramo o'preti oči in začeti misliti — morda bi bila potrebna tozadnina šola za nas vse. Če je nas življenje še ni izučilo.

Neprisakovano si odšel, prijatelj; sedaj poslušaš harmonije sfer.

vabne umetniške in kulturne debate ostale družbe.

Na dom sva si najela pianino in deloma posamiči, deloma štirinščino igrala. Erik je največje igral Beethovenova sonata, četudi mu je šla včasih malo trda.

V Münchenu sem kot največjo impresijo doživel Wagnerjevo glasbo, ki mi je bila tedaj nov svet. V operi so peli še mnogi izvirni Bayreuthovci, tako Hrvatica Milka Terniš ter slavni Heinrich Vogel, menda prvi Wagnerjev Tristana. Postal sem pravcati wagnerški monoman in sva se nekoč z mirstvom Erikom strašno sprekala, ker je bil, musicalnega nego jez, orientiran še vsečno bolj na Beethovna. Hodil je pač tudi on rad v opero, dasi na tolilikrat, kakor jaz. Imel je namreč neko izvrstno svojstvo: znan je pri vse navdušenosti za umetnost tudi varčevati in je imel tudi zadnji dan meseca še vedno kak desetak ali tudi več, dasi sva dobivala z doma ob precej enak znesek. In tako je imel včasih hude duševne borbe, ali naj bi šel v gledališče ali na koncert ali na kako razstavo umetnin, ali pa naj bi imel raje užitek v tem, da si je nekaj prihranil. Lahkomiselnost in bohemstvo ni pozanal nikdar; pri vseh svojih res izrednih umetniških talentih je stal v praktičnem oziru vedno trdo na tleh.

Toda zato ni bil nič manj najljubčnivejši prijatelj in najboljši tovarš, mislen, dostojen, in dobrošuren. Lepo je bilo potem poleti, če smo pod večer sedeli na vrtu kakve velike pivovarne, pili po litrih monakovske pivo in jedli neke kvarglice, ki jih imenjujo tam »Mainzer Hänkle« ter črno redkev. Taki so tam običaji. Ali pa pečene klobasice z zeljem ali »Suerfleisch« (pečljano kuhanino svinjino). Poleti je ta naša prišel še en sošolec in se nastanil pri nas. Tudi je študiral v Münchenu tehniko nekaj Mühlleisnov bratranec. Tako smo bili ponavadi 3—4, če smo bandali.

Pozneje njuj je neslo življenje na različno stran. Vendar sva si ostala zmeraj topla prijatelja in se rada kaj pomenila, če je našesla priliku.

Dr. M. Z.

Fric Born se naseli v Tržiču

Tržič, 4. februarja.

Ob Lubelski cesti pri km 52.2 stoji lovski gradič veleposetenik g. Frica Born. Na našem kraju prihajači planinci, turisti in avtomobilisti se legi gradiča ne morejo načeriti, tako je lepa. Vsa okna so obrnjena proti jugu, kjer se nudi gladko izredno lep pogled po šentanski dolini daleč dol v kranjsko polje. Na levi se dviga raztrgana Košuta, kateri gledaš naravnost v pijača, bolj zjad se dviga strma Baba, na desni te pozdravlja severna stran Begunjščice, kjer kraljuje kožorogi in divje koze, po plazovih in mehkih poti slyava pogled gori na Zeleniško sedlo, kjer se je v zadnjem času razvilo najzavahnejše planinsko življenje in športno vrnje, posebno še odkar so postavili podjetni športniki svojo smučarsko kočo za Zeleniškim sedлом. Ko gledaš tako od tega lovskega gradiča po prelepni naši slovenski zemlji, imas občutek, da je ravno ta košček našega sveta vreden posebej pozornosti.

Tu gori je še pred pol stoljetom domoval trden kmet vulgo Šentanc, v družbi svojih več ali manj oddaljenih sosedov, ki so od pamitvev razgledevali krasno zemljo, jo plodili in znojili, da jim je rodila boren, toda sladak domač kruhek.

Prišla pa so nad naše Gorjance težki in dirigent Orkester ni imel samo po dvoje violin, vijoli, cello in kontrabas.

V 8. šoli je tudi pri šolskih mašah na koru orgljal, nas pevce je pa dirigiral blagopod-

kojni prijatelj Karl Šavnik, poznejši naš distrounni finančni delegat. Danes igra, kakor je tudi njun oče, oba dr. Mühlleisnova sinova v našem Orkestralem društvu. Glasbena nadarjenost je v tej rodbini dedna, ne skozi vse rodrod.

Na Mühlleisnovem domu na Starem trgu smo se mnogi zbirali par let; kajti ustanoval je dilektantski orkester in bil njegova duša in dirigent. Orkester ni imel samo po dvoje violin, vijoli, cello in kontrabas, nego tudi vsa potrebnih pihala: rogovje, trobente, pozavno, klarinet in obo, ter tolkala. Najučajna žalost nam je bila, da nismo mogli nikogar navdušiti za to, da bi si kupili fagot in se ga naučili. Fagot je bil vsakomur predrag in za učenje pretežak. Jaz sem bil bas-pozavniš.

Trobil so nas naučili razni podoficirji vojaške godbe Kuhnovskega domačega polka za honorar po 20 krajcarjev za uru na domu. Seveda ni šlo pri izkušnjah vse gladko. Manjkal je discipline, eden ali drugi je skoro vedno izostal. Vendar smo razne komade »žingalje, čisto dobro, zlasti tudi neki Erih izvirni valček v dunajskem slogu in nič slabše, nego marsikateri, ki je kakemu avtorju prinesel popularnost in je šel med svet. Najbolje smo pa znali Erihovo »Netta-polko«, krščeno na ime njegove tedanje obvezanke s plesnimi ur.

Po maturi in prostovoljskem letu sva šola, oba s talentom za risanje in slikanje. V München, kjer sva ves čas skupaj stanovala. Vpisala sva se v juns in včasih, zlasti izpočetka, pridno hodila na predavanja.

Glavna stvar nama je pa bila slikarstvo.

Vpisala sva se v renomirano šolo pokojnega Antona Ažbeta in vse leto marljivo risala skit in tudi portret.

Tudi Jakopič in Vesel sta tedaj mnogo zahajala tja risat.

Ažbe je bil velik original, velik talent, izborni učitelj, za sebe pa v tistih letih že zelo neproduktiven lenih in prijatelj finih vin. Preveč je zasluzil s šolo in privatnimi urami po odličnih in bogatih hišah. Najraje je sedel v neki renomirani, kjer sva bila nekoc ž njim tudi Erih in jaz, ter neki rumunski slikar Sondelces.

Mühlleisen je imel v Münchenu tudi se-

rijezno strica, slikarja Alfreda Zoffa, ki je še pred par leti umrl in uživa kot poslovni krogri radi poti, ki pelje na Baho, odnosno dalje od tu na vrh Košute.

Prvotno je bil za markirje poti, ki je pot javna vpišana v zemeljski knjigi, dovoljenje, kasneje je pa dovoljenje preklical, odstranil markacije, razstrelil poti in tožil tržičko podružnico za odškodnino.

Tožba se teče. Zato je razumljivo, da tržička in šentanska javnost ne more iskreno po-

zdraviti stalne naseliteve veleposetenika g. Borna, ki se doslej nam nasploh ni izkazal kot prvi kavalire. Kljub temu pa želimo, da bi se počutil pri nas kolikor mogoče udobno in prijetno.

Beležnica

Koledar.

Cetrtak, 5. februarja 1931, katoličani: Dobroslava, pravoslavni: 23. januarja, Jasnogospodarski.

Današnje prireditve.

Drama: Gospa ministrica.

Opera: zaprt.

Kino Matica: Gospod po naročilu.

Kino Ljubljanski dvor: Tigrov sin.

ali pri Olibyvje Indijanci. Film ZKD.

Materinski večer v zavodu za zdravstveno zaščito dece ob 20.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

Danes: Willy Forst v sijajni muzikalni groteski

Gospod po naročilu

Petje Zabava Smej Ob 4., 7. in 9. ur!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Bridka resnica o gledališču

Te dni je predaval v Pragi na povabilo češkoslovaške Dramatične zveze in

Aventina znani dunajski dramatik in gledališki poročevalc »Neue Freie Presse« Loher o sodobnem gledališču. Povedal je nekaj resnic, ki jih podpisujemo tudi mi. Gledališče se je iznenavelo svojemu smrti. Danes ni velikih dramatikov, ki bi v dovršeni obliki reševali vprašanja vsebine važnosti. V Nemčiji bi jih našli največ pet: Brucknerja, Kaiserja, Juckmayerja, Franka in Brechta, dasi tudi pri njih ne mogoče govoriti o dovršenosti. Francija, Anglia in druge države niso v tem oziru niti na boljsem. Današnje gledališče tava v negotovostih, a eksprezivizmu je zadal najboljši udarec, ker je razbil formo drame. Cež 50 let bo današnja »Zeitungsdrama« le še kuriosum. Gledališče je potlačilo pesniška, vrglo ven umetnost in nastolilo obrt. Sofokles, Shakespeare, Molière, Goethe in vse ostali klasiki se uprizarjajo le zato, da morejo paradiратi režiserji. Režiserstvo je postal despotkska samovolja, ki uničuje dramo. Oklešča klasična dela, črta po svoji mili volji, izpreminja po svojem okusu karakterje oseb, vse to, da doseže dvomljiv modni uspeh. »Zvezdniki med igralstvom diktirajo repertoar, v katerem se lahko odlikujejo, a ne ozirajo se na resnično cono del. Reinhardt je zakril to zlo, ko se je izjavil, da današnja doba pripada igralcem. Nisi na slabšega, nego ako gledališki ansambl otipi in okameni. Vedno nastopajo eni in isti. Da, to ima svoje prednosti, a na drugi strani svoje neugodnosti. Tak ansambl je sicer »vigrani, a grozi mu nevarnost, da se skisa. Gledališče mora svoj ansambl menjati in ga osveževati z mladimi silami. Ne igrajte iger obenem, nego eno tak dolgo, dokler je to le možno. Igralci, ki morajo igriti vsak več drugačen značaj, ne dosežejo nikoli višine. Provincialna gledališča se ne morejo vzdrževati niti umetniško niti gmotno; zato naj bi se ustvarili ansamblji, ki bi gostovali z dovršenimi predstavami najboljših del po več provincialnih odrh. Glavno pri gledališču mora biti zopet avtor in ne več režiser ter zvezdniki.«

Praski »Narodni Listy« so zapisali na zaključku poročila o Lotharjevem predavanju: »Zahvaljujemo se Lotharju za ta udarec do živega!«

NOGAVICE KLJUČ

Najboljše, najtrajnejše, zato vajenčne!

Iz gledališke pisarne

DRAMA

Opozorjam na nočnojeno dramsko predstavo v ljubljanski drami. Vprizori se Nasiceva komedija Gospa ministrica za red B. Jutri v petek ostane drama radi simfoničnega koncerta gledališ

Dnevne vesti

Vseslovenska Beseda v Pragi. Jednoti slovanskih žen v Pragi se je posredilo uresničiti idejo prirejanja velikih narodopisnih večerov v obliki Vseslovenske besede. Druga taka prireditev se je vršila v ponedeljek pod protektoratom predsednika Masaryka v veliki dvorani »Lucerne«. Pet glavnih lož v dvorani je bilo okrašenih z narodnimi zastavami, poljsko, rusko, češkoslovaško, jugoslovensko in bolgarsko. Te lože so bile rezervirane za predstavnike slovanskih narodov. V njih so sedeli diplomatski zastopniki slovanskih držav. Vseslovenske besede so se udeležili med drugimi naši poslanik v Pragi dr. Albert Kramer, minister dr. Krofta, guverner Podkarpatske Rusije dr. Beskid itd. Prireditev so otvorile narodne boše, ki so se zbrale potem na estradi in sestavili živo sliko »Slavnost ostrženja«, kako pripeljejo slovanske matere svoje sinčke pod zaščito vojvodje, ki naj bi jih vzgjal v borce in zaščitnike domovine. Udeležencev je bilo okrog 3000, med njimi nad 500 v narodnih nošah.

Razpisane službe državnih tožilcev in njih namestnikov. Pravosodno ministarstvo razpisuje natečaj za enega glavnega namestnika starejšine oddelka vrhovnega državnega tožilstva pri kasarskem sodišču v Beogradu, za dva namestnika višnjih tožilca v Beogradu, za enega državnega tožilca pri okrožnem sodišču za mesto Beograd, za enega državnega tožilca pri okrožnem sodišču za beografski okrug, za 15 državnih tožilcev pri drugih okrožnih sodiščih na področju apelacijskega sodišča v Beogradu odnosno v Skoplju in za 20 namestnikov državnih tožilcev pri teh okrožnih sodiščih. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 24 z dne 3. t. m.

Nekaj poštne statistike. Ministrstvo je izdalo statistiko poštne, brzjavne in telefonskega prometa o predlanskem letu. V naši kraljevine so bile: 4004 pošte, med njimi 745 državnih, 1110 pogodbenih, 1842 občinskih ter 307 pomožnih poštih uradov. Za prevažanje in prenašanje poštih pošiljki je bilo v rabi: 301 poštni vagon, 213 avtomobilov, 749 poštnih vozov, 428 konj, 470 poštnih slov, 76 kolesarjev in 10 jahačev. Poštih nabiralnikov je bilo 7388. Brzjavnih uradov je poslovano 1575, in sicer: 1291 državnih, 281 železniških ter 3 radio televiziji. Telefonov je obratovalo 64.969, od teh je bilo: 1087 central, 4 avtomatske centrale, 1149 javnih govorilnic, 30.304 naročniške glavne postaje, 2473 naročniške spredne postaje pa 29.952 radio naročnikov. Vsega poštnega, brzjavnega in telefonskega osebja je bilo 11.064, in sicer: 189 uradnikov I. kategorije, 3795 uradnikov II. kategorije, 1332 uradnikov III. kategorije, 2968 zvanjnikov, 2613 služiteljev ter 176 dnevničarjev. Od teh je službovalo v ministrstvu 180, pri ravnateljstvih 866 ter pri prometu 10.018 uslužbenec. Omenjeno leto je imelo 88 uslužbenec, v pokojih je stopilo 66, odpuščenih je bilo 176, ostavko je podalo 120 uslužbenec.

Razpisana služba služitelja. Pri okrožnem sodišču v Celju se odda mesto služitelja. Prošnje je treba vložiti do 22. t. m.

Prepoved zahajanja v krème. Okrajno glavarstvo v Šmarju pri Šentjurju je prepovedalo Antonu Čaksu iz Zgornjih Nežib, stanovanemu v Platu, zahajati v krème za dobo 5 mesecov.

Sprejem juristov v aktivno vojaško službo. Vojno ministrstvo sprejme 12 diplomiranih pravnikov v aktivno vojaško službo in sicer v čim sodnega poročnika. Podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novin« št. 24, z dne 3. t. m. Prijava je treba poslati sodnemu oddelku vojnega ministrstva do 10. marca.

Jugoslovenska turistična razstava v Varšavi. V Varšavi so ustanovili na inicijativi našega poslanika odbor »Društva prijateljev Jugoslavije«, ki bo organiziran v Varšavi jugoslovenski turistični razstavo. Razstava se bo vrnila zadnje dni marca pod pokroviteljstvom našega poslanika Branka Lazarevića.

Parnik »Karadjordje« popravljen. Parnik »Karadjordje« je docela popravljen in renoviran. Voziti bo začel 1. aprila, ko stope v veljavno nov vozni red.

Novi železniški pragi. Prometno ministarstvo je razpisalo za dobavo 510.000 hrasnovih, bukovih in borovih železniških pragov, ki se bodo porabili v prvi vrsti za normalne železniške tire po vsej državi, da bodo lahko vozile tudi lokomotive najnovješe konstrukcije, ki smo jih dobili iz Nemčije na račun reparacij, pa so morale dosejeti statki, ker so na mnogih pragah pragi že trhli in gnili.

Sokolska župa Krani ima svojo glavno skupščino v nedeljo dne 8. februarja ob po. 9. na Narodnem domu v Krani.

Cene krzna. Na dražbi »Divje kože« v Ljubljani dne 26., 27. in 28. januarja so bile dosegene slednje cene: Kune zlate 635—850 Din, kune belice 600—770, veverice 3, lisice poljske 230—275, lisice gorske 250—350, lisice gorske glave 400, jazbeci 85—95, dihuri 125—160, podlasici bele 27, podlasici rjave 4, mačke domače 350, mačke divje 100—120, vidre 550—770, srne 15—20, zajci domači 1.30 in zajci divji 7.10 Din. V nekaterih primerih, kjer je bilo blago v ložih povprečno slabe kalovosti, kože niso dosegle navedenih cen, prihodnja dražba bo 23. marca.

Smrtna kosa. Snoči je umrl v Hradeckega vasi po kratki, mučni bolezni splošno znani mesec in posestnik g. Alojzij Ablin. Pogreb bo jutri ob 15.30 iz Hradeckega vasi 48. — Davi je umrl v Ljubljani prodajalec živil g. Matija Miklave. Pogreb bo v soboto ob 16. z Vodovodne ceste 43. Blag jima spomin! Težko prizadetima rodbinama iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno oblačno, v splošnem neizpremenjeno vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Splitu, drugod pa oblačno. Najvišja tem-

poratura je znašala v Splitu 12, v Mariboru 8.4, v Skopiju 8, v Sarajevu 6.6, v Beogradu 6, v Zagrebu 5, v Ljubljani 4 stopinje. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763 mm, temperatura je znašala 1 stopinje.

Monstre proces v Subotici. Pred sodiščem v Subotici se je začel včeraj monstre-proces proti Danielu Fekete in 30 soobtožencem, članom prvega subotskega pogrebnega zavoda, ki so društvo oškodovali za več milijon Din. Takoj v začetku razprave je bilo ugotovljeno, da so štirje obtoženci že umrli trije pa ne morejo priti k razpravi. Državni pravnik je predlagal, naj se uradno ugotovi, če so štirje obtoženci res umrli, trgovca Rada Aradski, ki je tudi med glavnimi obtoženci, pa naj z zdravniškim spričevalom dokaze, da res ne morejo priti k razpravi. Mož je namreč nekolikobolehen in star že 72 let. Sodisce je ugodilo njegovi zahteve. Pri razpravi bo zaslišanih okrog 400 prisotnih v Subotici, ki so bili oškodovani ali pa so vedeli o delovanju posameznih odbornikov pogrebnega zavoda.

Velik vrom v Zagrebu. Včeraj poноči je bil v Zagrebu izvršen velik vrom. Vlomljen je bil v trgovino s perilom Arthur Glück v Marovski ulici 10. Vlomlci so razbilokna nad vrati in prišli v lokal. Odnesli so ogromno zalogo perila, srajce, krvat, klobukov in razne konfekcijske robe v vrednosti 150.000 Din.

Atentat na župana. Ko se je včeraj župan Andrija Berič iz Nove Gradiške vrzelil iz vasi Propče, ga je nekdo iz zasede ustrelil v glavo. Župan je bil takoj mrtev. Vzrok zločina ni znani.

Senzacionalna razprava v Zagrebu. Včeraj se je v Zagrebu začela razprava proti vokojenemu rudarskemu nadzorniku, knjigovodji, glavnemu referentu, blagajniku in šefu bratovske skladnice Mirku Urbancu, ki je obtožen poneverbe 485.000 Din. Mož je znan spretano manipulirati in več let je prikrival slepirje. Državilostvo ga je obtožilo poneverbe in lažnjevih podatkov glede dohodkov. Od leta 1925 do 1929 je kot državni vokojenec prejemal osebne, rodbinske in stanovanjske doklade, ker je navedel, da ima 3000 Din mesečnih dohodkov. Tako je oškodoval državo za 30.000 Din. Sestavljal je tudi ponarejene potne dnevnike in troškovnike za službeno potovanja in jih predložil Glavnemu bratovskemu skladnici v izplačilo. Na ta način je prisleparil 7000 Din. Ponaredil je tudi zrelostno spričevalo, da je bil sprejet v službo bratovske skladnice. Obtoženec je pri razpravi dejal, da se ne čuti krivega in je vsa ocitana mu dejanja zanikal. Zatrjeval je, da gre samo za gotove formalne napake, zdi se mu pa, da so mu bile nekatere stvari podtaknjene. Po njegovem mnenju je v aferi zapleten več krivev, ki jih pa ne more imenovati, ker nimajo dokazov. Izgovarjal se je tudi, da je bil preveč zaposlen. Razprava se nadaljuje in bo končana danes ali jutri.

9. otroška maškarada »Atene«

15. t. m.

Nikar ne pozabite našte nedelje! Če ljubite deco, ne bo Vam nič žal, saj gledali boste prirčno veselje, otroški vrvel bo ta dan karneval.

V Unions dvorani se zborejo malčki, ob Širih popoldne prične se že rai. Se plesat bo kolo in plesali valčki, igral pa priznani bo jazz Sonny boy.

Iz Ljubljane

Ili Berači in predpust. Če greš ta predpost na deželo, naletiš na takele prizore: Podeželski berači in pa »brezposelniki« rekonoscirajo po tregilih in vaseh in zasedujejo — kmečke poroke in — kaj pada — tudi stvarite. Zato so izložili za par tednov Ljubljano iz svojega »programa«, to se pravi, do 18. februarja. Tako mi je razdelil prakturni berač iz Tomičevega. — V cerkvah si pri oklicih v mestu in na kmetih »notirajo« poroke in pazio potem na svatovščine. Zato najdeš na ženitovanih povsod tudi berače v kompaniji z »brezposelnimi« dotičnega kraja. — V Ljubljani pa jih nadomeščajo razni »brezposelniki«. Tiste »svarilne tablice«, ki jih je naš magistrat napravil za gospodarie in stranke, pa navihani »revježi« enostavno — »ignorirajo«, in pritiskajo prav Junaško na kliupe in zvonce. Pa še ne za kruh, temveč samo za — denar! Če morejo, se pa hišam s tistimi tablicami kar ognej! Tistih 856 tablic, kolikor jih je magistrat oddal priglašenim strankam iz vse Ljubljane, zaleže sicer nekaj vsak mesec mestni blagajni, prvega etape pa akcija le ne do seže, ker nastopajo zunanjii berači pod raznimi triki in sicer redno — prvi deset dni v mesecu! Vsega tega so pa Ljubljaničani — sami krivi!

Ili Cestni tlak v Wolfovi ulici popravljajo le dni. Granitni cestni tlak je najboljši za mešani vozovni promet, vendar pa ga morajo redno popravljati, da se vzdruži, kar pa ni zvezzano s takšnimi težkočrami kot pri asfaltu, kjer se s kranjem ne da več mnogo pomagati. Za tlačovanje mestne ceste se v primeri z netlačovanimi še prej brigajo. Upamo pa vsai, da na druge znamenjene ceste ne bodo večno pozabljal ter se izgoravljati na kaldrminksi fond, češ, počakajmo, ko bo denar. Morda bo zdaj bolj, ker se uvaja kuhul. In vsaka stvar je nekaj dobrja.

Ili Še na zaplenjenem vinu. Zadnjič smo poročali o aferi z 9 vagoni zaplenjenega, neužitnega vina na ljubljanskem kolodvoru. Dotičnega vina pa ni kupil italijanski trgovec, temveč neki državljan kneževine Monaco. Vino je bilo namenjeno v Francijo, ne pa v Italijo.

Ili Napeljava vodovodničevi. V usmerjevalni postaji cestne železnic se vrše te dni instalacijske dela za vodovod.

Ili Dovodas žica za cestno železnico. Vreme je toliko ugodno, da dela za cestno železnicu napredujejo od dne do dne. Te dni napeljivo dovodno žico od Zgornje Šiške proti Ljubljani. V petih dneh bo to delo končano.

Ili Na Celovški cesti onstran železniškega tira podpirajo poštni delavci telefonske lesene droge, ki so brez pomena, odkar je ob cestnični položaju telefonski kabel.

Ili Zastopstva društva, ki se namenjava pokoniti v pondeljek dne 9. t. m. na odru v operi pisatelja F. S. Fitzgeralda, prosimo, da se prijavijo najkasneje do pondeljka dne 9. t. m. upravi Narodnega gledališča.

Ili P. u. gledališke abonentne vladivo prosimo, da poravnajo svoj VI. obrok najkasneje do 14. t. m.

Ili Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani se vrši dve v. ur. zvečer. Vstop prost. Tema predavanja: Žena in alkohol.

Ili Sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva. Jutri se vrši 5. sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva Slovenije v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. prof. S. Brodar iz Celja o svojem letnem delu v Potočki zmajki. Kulturna, najdena v Potočki zmajki, je že uvedena v mednarodno znanstveno literaturo pod imenom Olševaen. Naide v teji jami, ki leži pribl. 1700 m visoko v pogorju Olše (Zg. Savinjska dolina), so izrednega pomena za vso Slovensko prazgodovino. Zanimivo predavanje bodo spremljale sklopne slike. K obilni udeležbi članov kaže tudi sekcijski naklonjenega občinstva.

Ili P. u. gledališke abonentne vladivo prosimo, da poravnajo svoj VI. obrok najkasneje do 14. t. m.

Ili Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani se vrši dve v. ur. zvečer. Vstop prost. Tema predavanja: Žena in alkohol.

Ili Sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva. Jutri se vrši 5. sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva Slovenije v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. prof. S. Brodar iz Celja o svojem letnem delu v Potočki zmajki. Kulturna, najdena v Potočki zmajki, je že uvedena v mednarodno znanstveno literaturo pod imenom Olševaen. Naide v teji jami, ki leži pribl. 1700 m visoko v pogorju Olše (Zg. Savinjska dolina), so izrednega pomena za vso Slovensko prazgodovino. Zanimivo predavanje bodo spremljale sklopne slike. K obilni udeležbi članov kaže tudi sekcijski naklonjenega občinstva.

Ili P. u. gledališke abonentne vladivo prosimo, da poravnajo svoj VI. obrok najkasneje do 14. t. m.

Ili Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani se vrši dve v. ur. zvečer. Vstop prost. Tema predavanja: Žena in alkohol.

Ili Sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva. Jutri se vrši 5. sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva Slovenije v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. prof. S. Brodar iz Celja o svojem letnem delu v Potočki zmajki. Kulturna, najdena v Potočki zmajki, je že uvedena v mednarodno znanstveno literaturo pod imenom Olševaen. Naide v teji jami, ki leži pribl. 1700 m visoko v pogorju Olše (Zg. Savinjska dolina), so izrednega pomena za vso Slovensko prazgodovino. Zanimivo predavanje bodo spremljale sklopne slike. K obilni udeležbi članov kaže tudi sekcijski naklonjenega občinstva.

Ili P. u. gledališke abonentne vladivo prosimo, da poravnajo svoj VI. obrok najkasneje do 14. t. m.

Ili Materinski večer v Zavodu za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani se vrši dve v. ur. zvečer. Vstop prost. Tema predavanja: Žena in alkohol.

Ili Sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva. Jutri se vrši 5. sesatanek prirodoslovne sekcijske Muzejskega društva Slovenije v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Predaval bo g. prof. S. Brodar iz Celja o svojem letnem delu v Potočki zmajki. Kulturna, najdena v Potočki zmajki, je že uvedena v mednarodno znanstveno literaturo pod imenom Olševaen. Naide v teji jami, ki leži pribl. 1700 m visoko v pogorju Olše (Zg. Savinjska dolina), so izrednega pomena za vso Slovensko prazgodovino. Zanimivo predavanje bodo spremljale sklopne slike. K obilni udeležbi članov kaže tudi sekcijski naklonjenega občinstva.

Ili P. u. gled

G. G. Norris.

46

Vroča kri

Roman.

— Predno odpotuješ, bi se rad vsaj še enkrat sestal s teboj; rad bi malo pokramnil s teboj o starej časih.

— To se že da napraviti.

Med pogovorom sta se avtomatično obrnila in krenila skupaj proti množici, ki se je pomikala proti njima od nasprotni strani. Gerry se je tu pa tam dotaknil njenega komolca in jo vodil s svojim pritiskom. Iz njega je odsevalo bogastvo, pa tudi dobra vzgoja. Zelida je bila vesela, da jo spremila, ponosno se je preirivala z njim skozi množico, zavedajoč se, kako dober vtis mora napraviti na vsakega človeka ta lepo oblečeni mož visoke, krepke postave. Bil je gentleman, nedvomno. Navzite vsem dobrim lastnostim ne bo George nikoli tako odličen gospod.

Komaj čakam, da se vidiva, Zelida. Ne veš, kako se že zdaj veselim najinega setanka. Često sem mislil na te, — dejal Gerry. — Se še spominaš najine vožnje skozi park?

— Seveda se je.

— Jaz sem zdaj zaposlen v očetovi trgovini.

— Page et Co?

— Da, Page, Godfrey & Co, se imenuje zdaj. Se spominjaš Phil Godfrey? Stanoval je tik vas. Njegov in moj starista postala družabnika. Povej mi, Zelida, kaj je pa bilo takrat s teboj? Ko sem se vrnil z univerze in vprašal po tebi, so mi pravili, da si jo nekam od-kuril. Je res?

— Seveda je, saj sem bila prisiljena k temu koraku. Stric Caleb je hotel od mene nekaj, kar mi ni ugajalo. Pa sem pobegnila.

Zaradi mladega Kirkha, je-li? Tako so mi pravili. Povej mi no, kaj je s tem Kirkom in kje je zdaj.

— Nimam pojma.

— Kaj si pa storila potem, ko si po-bestila od doma, kam si se zatekla?

— Ah, k prijateljem.

Slišal sem, da si se poročila, da si vzelata starega Boydstona, strica doktora, ki je rad tlačil nam otrokom v usta tabletke. Se spominjaš?

Mene ni nikoli lečil, ker nisem bila nikoli bolna.

Torej se spletli nisi poročila z njim?

— Ne; je odgovorila, — nisem ga vzelata. Kmalu po begu od doma sem postala igralka.

— Torej je bilo vse to samo obrekovanje, hm?

Golo obrekovanje, zagotavljam te... Povej mi, Gerry, rada bi nekaj vedela: Kaj pa je bilo pozneje z mormin stricem in tetjo? Že več let ne vem kako in kaj je z njima.

— Če se ne motim ima starji Burgess revmo... — Ah, tu torej staneš? — Zelida se je bila pred Golden-West-Hotelom mehanično ustavila in Gerry se je naglo ozrl na fasado. Bilo ji je mučno. Hotela mu je nekaj posjasnit, pa ji je s prijazno kretajo namignil, da ni treba.

Toda prosim te, pusti vendar to, saj mi je vseeno, kje staneš. Samo nekaj bi rad vedel: kdaj bi te lahko zopet videl? Moram se še enkrat sestati s teboj. Imaš mnogo dela?

— No, že gre, tako hudo ni.

— Ah! se smem oglasti pri tebi? Morda bi pa šla z menoj obedovati — seveda če bi tvoj mož ne ugovarjal.

To ji je bilo neprijetno.

— Ne verjamem, da bi ugovarjal, — je odgovorila kratko.

— Kaj ko bi se dogovorila za jutri? — Gerry je hotel kovati želedo, dokler je bilo vroče. — Naj prideš po te? Prosim, reci da.

Razmišljala je. Georgova slika, kakor sedi globoko zamisljen za mizo in lista po svojem črnem zvezku, ji je vstala pred očmi.

— Rada, — je odgovorila, — čakaš te bom ob eni.

S prijateljem iz mladih let grem obedovati, — je dejala drugo jutro Georgu.

— Včeraj sem ga srečala v »Alcazarju« in dogovorila sva se. Menda ne boš nasprotoval temu, saj se itak od-polejše že zgodaj zjutraj na dirlališče. Moji prijatelji se pise Gerald Page. Njegov oče igra tu važno vlogo, milijonar je, če se ne motim. Poprij so stanovovali nasproti hiše mojega strica.

George se je baš briš v temi, zanemarijeli kopalički kraj spalnice. V temi hipu se je urezal in treščil britev ob tla.

— Kaj me briga, s kom greš obedovati! — je dejal srdoč. — Glavno je, da ne govoris z menoj, ko se brijem.

Zelida ni črnila: niti besedice. Zelida je vedela, da je prejšnji dan na dirlah izgubil in zato je bil zdaj posebno slabe volje. Kako bedasto, kako duhomorno je bilo vse to! Gioboko je dihnila in naenkrat je energično stopila predenj, rekoč:

— Kako dolgo bo pa to še trajalo, George?

— Kaj pa?

Romantika ljubezni v starih časih

Čudna usoda lepe Čerkeske, ki jo je bil kupil kot sužnjo francoski markiz

Zenska 18. stoletja se nam zdi zdaj iz daljave rafinirana intelektualka vroča krv, hrepeneča po nasladah, senzacija in razburljivih družabnih dogodek. In vendar kulturni vpliv žene ni bil nikoli večji in močnejši, čeprav ni zapustila velikih del, kakor v 17. stoletju in čeprav ni bilo madame de Sevigne ali madame de la Fayette in je senzibilnost menda zamenjala senzitivnost. Citamo življenje pisev velikih mislecev 18. stoletja. Voltaire, Rousseau, Grime d'Alembert, vsi enciklopedisti so pod vplivom žen, vsi imajo sotrudnice, vsakega je protežirala ta ali ona odlična dama, hrepeneča po znanju. Nikoli ni vplivala žena tako močno na močno delo, kakor v 18. stoletju. Nikoli ni boli inspirirala pesnikov, učenjakov in tvorci javnega življenja so bili pod neposrednim ženskim vplivom, nikoli ni bila ženska bolj ženska in bolj individualnost zase, čije nežni prsti so zapuščali svoje sledove in moževi tvorilni duši. Žene, ki še niso poznale vpravljanja enakopravnosti, so bile povsod, v kabinetih enciklopedistov, v fizikalnih kabinetih in zaprtih sobah državnikov.

In čudno! V tem veku empirizma in sensualizma, ko je začenjal človek objektivno gledati prirodo in ko so se začele razvijati pozitivne vede, v veku Manone Lescautove, ko je bila ljubezen gonilna strast telesa, so ostali v francoskih kulturnih letopisih kravljavi sledovi dveh izjemnih ženskih src, ki sta zapustili legendno vroče duhovne strasti in bolestne nesebične nežnosti. Žena 18. stoletja ni bila več pisateljica in ni imela profesionalnih ambicij, temveč je bila samo pisateljica ljubavnih pism, genij in umetnica ljubezni. Posedno znamenito žensko literarno delo 18. stoletja so pisma Julie de Lespissasse in lepe Čerkeske, znane v družabnih analih pod imenom mademoiselle Aisse.

Zivljenje te orientalka, prenešeno v Pariz je zgodba iz »Tisoč in ene noči«. Bilo je leta 1698. Po vdoru Turkov v Tiflis je takrat štirietačna Aisse edina preživelja umorjeno knežjo rodbino. Na sejmu v Carigradu jo je po-zneje kupil kot sužnjo francoski plemič markiz Ferreol. Postal jo je v

Francijo, kjer je bila krščena in vzgajala sta jo v Parizu markizov brat in svak. Kot 18letno dekle je bila Aisse izredno lepa, duhovita in pobožna. Rodbina, v kateri je doraščala, ji moralno ni mogla nuditi mnogo; krščanstvo ji je bilo edina gmotna opora. Markiz Ferreol je bil popolna ničla, markiza pa lepa, toda razuzdana ženska, zelo ljubosumna na mlado Čerkesko. Markiza Ferreol je bila iz znane rodbine Temini. Njena sestra Aleksandra je bila v Franciji znana po svojih ljubavnih skandalih. Markizi je slo samo za razkošno, razuzданo življenje. Aisse je ostala v tem milijujo na čudnem naključju nedotaknjena in čeprav jo je markiza sovražila in odrivala, je dosegla visoko izobrazbo in družabno uglašenost.

Njena usodna ura je udarila, ko se je vrnil v Pariz njen dobrtnik, starji markiz. Opustil je bil diplomatsko službo in se preselil k bratu. In tedaj se je pričelo trpljenje krasne Čerkeske, kar so jo imenovali v pariških salonih. Stari markiz se je zaljubil v njo in miroval ni, dokler se mu ni s studom v srcu udelal. Toda starji pohotnež ni dolgo užival ljubavne opojnosti. Zadebla ga je kap in dekle mu je streglo. Ta čas je pa zaslavela krasna Čerkeska v pariških salonih in glas o njeni lepoti je prišel tudi do Filipa Orleanskega, ki mu je ušla samo po srečnem naključju. Občevala je mnogo s slavno madame du de Faud, pri kateri se je seznamila z malteškim vitezom Blaisom d'Aydie, v katerega se je strastno zaljubila. Seveda se je tudi vitez takoj zagledal v lepo Čerkesko.

Toda malteške viteze je vezala obljuba celibata in samo papež jih je mogel oprostiti. Aisse je pa to pot odklonila. Vitez je mislil, da je tako ponosna, toda dekleta je mučila strašna zavest, da je imela ljubavno razmerje s starim markizom in zato ni hotela postati vitezova žena. Toda svojega srca ni mogla premagati in tako je postala vitezova ljubica. Ostala je s svojo skrito ljubezni v rodbini Ferreol, dokler ni zadebla starega viteza ponovno kap in podelovala je po njem skromno premoženje.

Vitez d'Aydie je bil ta čas na Polj-

skem in Aisse je dobila hčerkko. Dekletce je poslala v neki angleški samostan, kamor je mati rada prihajala, češ, da mora skrbeti za siroto svoji prijateljici. Aissa ljubezen se je polagoma izpremenila v verski misticizem njenega vročega srca. Njena korespondenca, objavljena nedavno v Franciji, je dokument težke borbe človeške duše. Lepa Čerkeska pa spominja v marščem tudi na moderno ženo.

Osmešeni vломilec

Te dni so se sodniki nekega pariškega sodišča pošteno nasmejali. Na zatožni klopi je sedel zloglasni pariški telovaj Gustave Beaumeille, ki ga so oblasti dolgo iskrale, pa se je znal vedno pravočasno izmužniti. Policija bi ga še ne bila zasačila, da se ni ujet sam. Nekega dne se je skril ponovno v klet hotela, od koder se je splazil v neko sobo, kjer je opazil dragocen nakit. Danilo se je že in vlonmlec je videl, kako na postelji mirno spi lepo dekle. Tiho je vzel iz predalčka nakit in ga spravil v žep. Potem se je ozrl na dekleta in kar na lepem ga je obšla želja poljubiti jo na čelo. Komaj je pa storil to, je začutil, da mu je stisnila grlo krepka pest. Sledil je udarec po obrazu in sicer tako močan, da se je vlonmlec zgrudil. Kmalu je prihite detektiv in tako so Beaumeille zasačili.

Pred sodiščem je prisla kot priča služkinja Granichetova, ki ji je hotel vlonmlec odnesti nakit. Pravila je, da se nobenega moškega ne boj, ker je izredno močna. Na vprašanje, kakšen je njen poklic, je ponosno odgovorila, da je krotitka divjih zveri in da nastopa vsak večer z velikim uspehom v nekem pariškem cirkusu. Zato ni čuda, da je tako lahko ukrotila vlonmlice. Sodniki so se z občinstvom vred od srca smeiali vlonmlicu, ki je tako slabajoča.

V umobolnicu.

V umobolnicu započa ponoči na večnih vratih zvončev. Vratar odpre in vpraša na pragu stojecega neznanca:

— Kaj bi pa radi?

— Nenadoma sem zblazel in rad bi se dal zapreti.

— Ob tej pozni uri? Kaj ste znotri?

Samoljubje.

— Pisatelj in kritik X. ima veliko srečo v ljubezni.

— Kako to?

— Zaljubljen je vase in nima v ljubezni nobenega tekmeča.

DRAŽESTNE KODRE

ki se neomejeno obdrže po vlažnem vremenu in potenju, dosežejo dame in gospode brez škarli-kodralik s Hela-esenco za kodranje las. Tudi najmajejočo glavico olejepa Hela, tako da je vsaka ondulacija odveč. Velik prihranek na časi in demarju in obenem pospešuje rast las. — Pogled v zrcalo Vas bo navdušil. Takojo po uporabi polnost onduliranih las, dražestne frizure. — Mnogo ahvalnic. Posebno umetnice-igralko so polne hvale. — Cena Din 12.—, 3 steklenice Din 24.—, 6 steklenice Din 40.— Dr. Nic. Kemény, Košice, č. S. R. Poštni predel 12/L. 39.

Priložnostni nakup

Rokavice

Nogavice

zimsko ter drugo perilo, damske torbice in aktovke, kratevate, ROBCKI, vsakovrstne TOALETNE POTREBŠCINE, naramnice in sploh GALANTERIJSKO BLAGO.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Zaradi velike zaloge znižane cene!

ZAHVALA

Za prenove dokaze iskrenega sotčaja povodom smrti naše iskreno ljubljene soprove, mame, stare mame, sestre, tete in svakinje, gospe

Frančiske Novak

posestnike in gostilnicarke

kakor za poklonjene vence in cvetje se s tem najtoplje zahvalujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni gg. pev-tem pevskega društva »Krakovo Trno« ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so nepozabno pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

V Ljubljani, dne 4. februarja 1931.

Žaluoči Pavel Novak in soprga.

G. G. Norris.

46

Aloizij Ahlin

mesar in posestnik

v sredo, dne 4. t. m. ob 1/211. uri zvečer po kratki muke-polni bolezni, previden s tolažili svete vere, boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 6. februarja 1931 ob 1/24. uri popoldne iz hiše žalosti Hradeckega vas 48 na pokopališče k Sv. Križu, kjer se položi truplo v rodinski grobnici k večnemu počitku.

Ljubljana - Hradeckega vas, 5. februarja 1931.

MARIJA AHLIN roj. PEČAR
soprga
in ostali sorodniki.